

Protokół Nr 1
z posiedzenia Komisji Rewizyjnej z dnia 21 maja 2024 r.

W posiedzeniu Komisji uczestniczyli radni- członkowie Komisji, obecni zgodnie z załączoną listą obecności stanowiącą zał. nr 1 do protokołu oraz Skarbnik Gminy Pabianice J. Kukiela.

Posiedzeniu przewodniczył Przewodniczący Komisji Rewizyjnej A. Golewski.

Tematy posiedzenia Komisji:

1. Rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu gminy Pabianice za 2023 r. oraz opracowanie wniosku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie absolutorium dla Wójta Gminy Pabianice.
2. Sprawy różne.

Przewodniczący powitał zebranych, a następnie poinformował o konieczności wyboru wiceprzewodniczącego i sekretarza Komisji, dlatego wnioskował o wprowadzenie takiego punktu do porządku posiedzenia.

Radni nie wnosili uwag.

Wybór wiceprzewodniczącego i sekretarza został wprowadzony jako punkt pierwszy.

Ad. pkt 1.

Przewodniczący zaproponował kandydaturę radnego M. Kociołka na funkcję wiceprzewodniczącego.

Radni nie zgłosili uwag do powyższego.

Radny M. Kociołek wyraził zgodę na kandydowanie.

W związku z powyższym Przewodniczący zarządził głosowanie.

Radni opowiedzieli się 4 głosami „za” kandydaturą radnego M. Kociołka na funkcję wiceprzewodniczącego Komisji, przy 1 głosie wstrzymującym.

Następnie Przewodniczący zaproponował kandydaturę radnej M. Urbańskiej na funkcję sekretarza.

Radni nie zgłosili uwag do powyższego.

Radna M. Urbańska wyraziła zgodę na kandydowanie.

W związku z powyższym Przewodniczący zarządził głosowanie.

Radni opowiedzieli się 4 głosami „za” kandydaturą radnej M. Urbańskiej na funkcję sekretarza Komisji, przy 1 głosie wstrzymującym.

Ad. pkt 2.

Przewodniczący Komisji oddał głos Skarbnik Gminy, która przedłożyła Komisji sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023, co stanowi zał. nr 2 oraz informację o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pabianice za 2023 r., co stanowi zał. nr 3 do protokołu.

Skarbnik przedłożyła również sprostowanie do sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2023 i informacji o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pabianice za 2023 r. (załącznik nr 4 do protokołu), w związku z błędami i omyłkami, które pojawiły się w w/w.

Skarbnik Gminy przedłożyła ponadto:

- bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego – zał. nr 5 do protokołu;
- łączny bilans jednostek budżetowych - zał. nr 6 do protokołu;
- łączny rachunek zysków i strat jednostki - zał. nr 7 do protokołu;
- łączne zestawienie zmian w funduszu jednostki - zał. nr 8 do protokołu;
- informację dodatkową do bilansu - zał. nr 9 do protokołu.

Skarbnik poinformowała w szczególności, co następuje:

„Budżet Gminy Pabianice w 2023 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Pabianice nr LXXI/482/2022 z dnia 28 grudnia 2022 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 68 064 020,00 zł;
- realizację wydatków na poziomie 80 393 881,00 zł;
- pozyskanie przychodów w kwocie 13 614 034,84 zł;
- realizację rozchodów na poziomie 1 284 173,84 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 12 329 861,00 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Pabianice na 2023 rok. Planowana na 2023 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W 2023 roku dokonano łącznie 89 zmian budżetu, z czego 26 uchwałami Rady Gminy Pabianice i 63 zarządzeniami Wójta Gminy Pabianice.

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

1. plan dochodów wzrósł o 8 756 447,40 zł do kwoty 76 820 467,40 zł;
2. plan wydatków wzrósł o 8 446 436,61 zł do kwoty 88 840 317,61 zł;
3. plan przychodów zmalał o 310 010,79 zł do kwoty 13 304 024,05 zł;
4. plan rozchodów nie uległ zmianie.

5. Na dzień 31 grudnia 2023 roku budżet Gminy Pabianice zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 12 019 850,21 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

Realizacja budżetu gminy Pabianice w 2023 roku

Dochody budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 74 952 474,72 zł, a ich realizacja stanowiła 97,57% planu wynoszącego 76 820 467,40 zł.

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 56 588 662,89 zł, tj. w 98,44% w stosunku do planu wynoszącego 57 483 220,38 zł.

Wpływy z podatków i opłat stanowią 33,87% w ogólnej strukturze dochodów bieżących, dalej udziały w PIT i CIT – 21,92% i subwencja ogólna, która stanowi 21,46% wszystkich dochodów bieżących.

Znaczący udział stanowiły także dochody o charakterze celowym, które gmina otrzymała od podmiotów zewnętrznych. W 2023 roku środki te zostały zaplanowane w kwocie 5 853 528,67 zł, z kolei zrealizowane na poziomie 5 616 140,95 zł, co stanowi 95,94% realizacji planu, a stanowi 9,92 % dochodów bieżących. Były to:

- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wyniosły 3 814 980,26 zł;
- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania własne 590 423,44 zł;
- dochody z dotacji na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego 31 806,08 zł – na dofinansowanie zadań własnych w zakresie realizacji projektów „Sołectwo na plus” dla sołectw Jadwinin-Władysławów, Petrykozy, Świątniki;
- dochody z dotacji w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich 631 004,75 zł (w tym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy 631 004,75 zł) – z tego na: Program Erasmus+ 531 006,83 zł, projekt Cyfrowa Gmina 40 699,47 zł, projekt PRACUŚ 59 298,45 zł;
- pozostałe dochody o charakterze celowym 547 926,42 zł – z tego: środki z Funduszu Pomocy 353 887,11 zł, środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 188 612,91 zł, program „Asystent rodziny w 2023 r.” 5 426,40 zł.

Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa zaplanowane zostały w kwocie 12 401 511,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 12 401 511,00 zł, co stanowi 100,00% realizacji planu, przy czym:

- dochody z tytułu wpływów z podatku od osób prawnych wyniosły 487 127,00 zł;
- dochody z tytułu wpływów z podatku od osób fizycznych wyniosły 11 914 384,00 zł.

Wpływy z podatku od nieruchomości w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 12 656 339,25 zł, co stanowi 100,95% realizacji planu wynoszącego 12 536 908,00 zł, w tym 10 124 377,16 zł od osób prawnych i 2 531 962,09 zł od osób fizycznych. Wysokie wykonanie wynika z szeregu działań podjętych w celu poprawy ściągłości zobowiązań pieniężnych, a także z weryfikacji deklaracji podatkowych złożonych przez podatników.

Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 308 083,53 zł, w tym 37 219,12 zł od osób prawnych i 270 864,41 zł od osób fizycznych.

Z uwagi, iż Gmina w okresie sprawozdawczym nie stosowała maksymalnych stawek wynikających z obwieszczenia MF, skutki obniżenia górnych stawek podatków kształtują się na poziomie 837 891,75 zł.

Wpływy z podatku rolnego w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 504 273,15 zł, co stanowi 101,54% realizacji planu wynoszącego 496 625,00 zł, w tym 11 962,60 zł od osób prawnych i 492 310,55 zł od osób fizycznych.

Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 55 904,36 zł, w tym 4,00 zł od osób prawnych i 55 900,36 zł od osób fizycznych.

Z uwagi, iż Gmina podjęła uchwałę w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta, przyjmowanej jako podstawę obliczenia podatku rolnego, skutki obniżenia górnych stawek podatków kształtują się na poziomie 53 868,00 zł.

Wpływy z podatku leśnego w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 92 408,55 zł, co stanowi 106,33% realizacji planu wynoszącego 86 910,00 zł, w tym 70 886,00 zł od osób prawnych i 21 522,55 zł od osób fizycznych.

Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 1 907,40 zł, w tym 1,00 zł od osób prawnych i 1 906,40 zł od osób fizycznych.

Wpływy z podatku od środków transportowych w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 832 777,37 zł, co stanowi 101,64% realizacji planu wynoszącego 819 332,00 zł, w tym 516 961,11 zł od osób prawnych i 315 816,26 zł od osób fizycznych. Wysokie wykonanie wynika z szeregu działań podjętych w celu poprawy ściągłości podatku od środków transportowych.

Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 31 121,54 zł, w tym 12 107,80 zł od osób prawnych i 19 013,74 zł od osób fizycznych.

Z uwagi, iż Gmina nie stosuje maksymalnych stawek wynikających z obwieszczenia MF, skutki obniżenia górnych stawek podatków za okres sprawozdawczy kształtują się na poziomie 362 322,55 zł.

Dochody majątkowe Gminy Pabianice w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 18 363 811,83 zł, tj. w 94,97% w stosunku do planu wynoszącego 19 337 247,02 zł.

Dochody z majątku w 2023 roku zostały zaplanowane na poziomie 159 900,00 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 20 487,88 zł, co stanowi 12,81% realizacji planu, przy czym:

- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych wyniosły 10 343,90 zł;
- wpływy z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego wyniosły 9 990,24 zł;
- wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wyniosły 153,74 zł.

Dotacje i środki na inwestycje w 2023 roku zostały zaplanowane na poziomie 19 167 247,02 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 18 333 204,40 zł, co stanowi 95,65% realizacji planu.

Największy poziom dotacji i środków na inwestycje Gmina uzyskała na realizację zadań w obszarze:

Wpływy do rozliczenia w ramach działu Różne rozliczenia – 14 847 206,00 zł, z czego:

- 11.162.500,00 zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład na zadanie „Modernizacja dróg na terenie Gminy Pabianice: 1.Rozbudowa DG 108263E Górka Pab.-Gorzew wraz ze ścieżką pieszo-rowerową 2. Przebudowa DG 108023E Pawlikowice-Terenin wraz z kanalizacją deszczową, kanałem technolog. i ścieżką pieszo-rowerową 3. Rozbudowa DG 108276E w Hermanowie od ul. Skrajnej do DG 108278E z chodnikiem 4. Rozbudowa DG 108263E w Górcie Pab. od DK 71 do DG 108262E wraz ze ścieżką pieszo-rowerową 5. Przebudowa drogi we Władysławowie wraz z chodnikiem i ścieżką rowerową,
  - 1 750 000,00 zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na „Rozbudowę budynku Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Pawlikowicach o salę gimnastyczną wraz z doposażeniem klasopracowni językowej”;
  - 1 934 706,00 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na zadanie „Rozbudowa drogi gminnej nr 108278E w Hermanowie”;

Szkoły podstawowe w ramach działu Oświata i wychowanie – 2 711 283,64 zł dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 na „Rozbudowę budynku Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Pawlikowicach o salę gimnastyczną wraz z doposażeniem klasopracowni językowej”;

Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu w ramach działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 393 547,61 zł – końcowe rozliczenie zadania „Budowa mikroinstalacji prosumenckich w Gminie Pabianice”;

Oświetlenie ulic, placów i dróg w ramach działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 105 249,55 zł z rozliczenia zadania „Budowa oświetlenia drogowego w Gminie Pabianice”.

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 82 915 209,43 zł, a ich realizacja wyniosła 93,33% planu wynoszącego 88 840 317,61 zł.

W 2023 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 52 398 972,31 zł, tj. w 92,87% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 56 422 757,60 zł.

Największy udział w wydatkach bieżących stanowią wydatki w dziale oświata i wychowanie w wysokości 22.618.403,96 zł co stanowi – 43,17 % wydatków bieżących ogółem, dalej dział administracja publiczna w wysokości 6.847.221,25 zł co stanowi – 13,07 % wydatków bieżących i dział gospodarka komunalna i ochrona środowiska 5.394.961,29 zł co stanowi – 10,30 % ogółu wydatków bieżących.

Wydatki majątkowe Gminy Pabianice w 2023 roku zostały wykonane na rekordowym dla gminy poziomie **30 516 237,12** zł, tj. w 94,13% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 32 417 560,01 zł. Jest to wzrost w stosunku do 2022 r. o 388%.

Największy udział w wydatkach majątkowych stanowią wydatki w dziale transport i łączność w wysokości 21.891.954,70 zł co daje 71,74 % wydatków majątkowych ogółem *i wynika m.in. z zakończonej realizacji zadania dofinansowanego z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład pn. „Modernizacja dróg na terenie Gminy Pabianice: 1.Rozbudowa DG 108263E Górka Pab.-Gorzew wraz ze ścieżką pieszo-rowerową 2. Przebudowa DG 108023E Pawlikowice-Terenin wraz z kanalizacją deszczową, kanałem technolog. i ścieżką pieszo-rowerową 3. Rozbudowa DG 108276E w Hermanowie od ul. Skrajnej do DG 108278E z chodnikiem 4. Rozbudowa DG 108263E w Górcie Pab. od DK 71 do DG 108262E wraz ze ścieżką pieszo-rowerową 5. Przebudowa drogi we Władysławowie wraz z chodnikiem i ścieżką rowerową*, którego wartość wyniosła 16.697.828,05 zł

dalej wydatki w dziale oświata i wychowanie w wysokości 5.253.733,93 zł co stanowi 17,22 % wydatków majątkowych i wydatki w dziale rolnictwo i łowiectwo, gdzie ulokowane są wydatki na infrastrukturę wodociągową i sanitacyjną wsi w wysokości 1.804.556,28 zł co daje 5,91 % wszystkich wydatków majątkowych.

Ważne miejsce w wydatkach majątkowych gminy zajmują wydatki w dziale gospodarka komunalna i ochrona środowiska w wysokości 754.898,08 zł (2,47 % ogółu). To wydatki poniesione na zadania związane z oświetleniem ulicznym oraz na wypłacone mieszkańcom gminy Pabianice dotacje na dofinansowania:

- budowy przyłączy kanalizacyjnych i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków – 183.334,30 zł
- likwidacji lokalnych kotłowni lub palenisk węglowych i zastąpienie ich przez źródło o wyższej sprawności wytwarzania ciepła – 420.445,78 zł
- na wymianę pokryć dachowych z eternitu - dotacje na transport i utylizację eternitu – 27.060,00 zł

Łączna kwota wypłaconych mieszkańcom dotacji wyniosła 630.840,08 zł.

W wyniku wykonania dochodów i wydatków rok budżetowy gminy zamknął się niższym niż planowany deficytem budżetowym w wysokości (-) 7.962.734,71 zł.

Deficyt został sfinansowany środkami pochodzącymi z:

- Sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego w kwocie 4 270 826,16 zł;
- Pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi za 2022 rok, otrzymanej w 2023 r. w kwocie 220 000,00 zł;
- Nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszonej o środki określone w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 3 372 982,58 zł;
- Niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 98 925,97 zł.

Przychody w 2023 roku zrealizowano w łącznej kwocie 16 809 337,18 zł, (co stanowi 126,35% planu), w tym:

- pożyczki, emisja papierów wartościowych – 5 775 000,00 zł;
- nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych – 8 474 322,40 zł;
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 259 187,10 zł;
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 2 300 827,68 zł

Rozchody w 2023 roku zrealizowano w łącznej kwocie 1 284 173,84 zł (co stanowi 100,00% planu), w tym:

- spłaty pożyczek z WFOŚiGW – 1 284 173,84 zł.

Ze sprawozdania finansowego Gminy Pabianice za 2023 r. wynika, że:

- 1) na koniec 2023 roku wynik finansowy osiągnięty został w kwocie 19.363.687,60 zł,
- 2) zrealizowane zostały przychody w kwocie 72.506.342,50 zł oraz poniesiono koszty w kwocie 53.375.183,51 zł,

3) stan funduszu na koniec 2023 roku wynosi 104.904.866,33 zł.

Dane sprawozdawcze za 2023 rok zostały odpowiednio przekwalifikowane w celu zapewnienia porównywalności wielkości ekonomicznych.

1. Ze sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok, wynika, że:

- 1) planowane dochody budżetowe wykonano w kwocie 74.952.474,72 zł, co stanowi 97,57 % planu,
- 2) planowane dochody majątkowe zrealizowano w kwocie 18.363.811,83 zł,
- 3) planowane dochody bieżące zrealizowano w kwocie 56.588.662,89 zł,
- 4) planowane wydatki budżetowe zrealizowano w kwocie 82.915.209,43 zł, co stanowi 93,33 % planu,
- 5) wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 30.516.237,12 zł,
- 6) wydatki bieżące zrealizowano w kwocie 52.398.972,31 zł,
- 7) budżet przy planowanym deficycie w wysokości (-) 12.019.850,21 zł, zamknął się niższym deficytem w wysokości (-) 7.962.734,71 zł.
- 8) dług na koniec 2023 roku wynosi 6.797.705,44 zł, co stanowi 9,07 % zrealizowanych dochodów budżetowych,
- 9) na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.”

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi uchwałą Nr I/54/2024 z dnia 9 maja 2024 roku zaopiniował pozytywnie sprawozdanie Wójta Gminy z wykonania budżetu za 2023 rok, co stanowi zał. nr 10 do protokołu.

Pytań, ani też uwag w otwartej przez Przewodniczącego Komisji dyskusji nie zgłoszono. Jedynie Przewodniczący zwrócił uwagę na bardzo wysokie wydatki na oświatę. Zauważył, że chyba jako jedyna gmina wiejska w okolicy Gmina Pabianice ma 5 szkół.

Skarbnik przyznała, że wydatki bieżące na oświatę to prawie 50% wydatków budżetu gminy. Wydatki w tym zakresie w roku 2024 będą jeszcze wyższe ze względu na wzrost wysokości wynagrodzeń w oświacie i od września dofinansowywanie posiłków. Dodała, że również jako jedyna gmina w okolicy realizujemy kosztowne programy dofinansowujące dla mieszkańców – wymiana źródła ciepła, dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i przyłączy kanalizacyjnych.

Innych uwag, ani pytań nie było.

W wyniku analizy sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 r. Komisja Rewizyjna dokonała oceny wykonania budżetu Gminy Pabianice za 2023 r. rozpatrując w szczególności:

- bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- łączny bilans jednostek budżetowych;

- łączny rachunek zysków i strat jednostki;
- łączne zestawienie zmian w funduszu jednostki;
- informację dodatkową do bilansu.

Badając wykonanie budżetu oraz rozpatrując w/w sprawozdania Komisja kierowała się kryteriami: legalności, rzetelności, gospodarności, celowości, a także zwracała uwagę, czy były przestrzegane zasady dyscypliny finansów publicznych.

Na podstawie powyższych danych oraz przeprowadzonych czynności sprawdzających Komisja Rewizyjna oceniła, że Wójt Gminy Pabianice realizując zadania związane z wykonywaniem budżetu kierował się zasadami jak powyżej tj. legalności, rzetelności, gospodarności, celowości i oszczędności w gospodarowaniu środkami publicznymi.

Komisja nie stwierdziła uchybień.

Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu za 2023 r. i postanowiła wystąpić do Rady Gminy z wnioskiem o udzielenie Wójtowi Gminy Pabianice absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy Pabianice za 2023 rok.

Za opracowanym wnioskiem w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Pabianice za 2023 rok Komisja opowiedziała się w głosowaniu - jednomyślnie.

Wniosek stanowi zał. nr 11 do protokołu.

Ad. pkt 3.

Spraw różnych nie było.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej zamknął posiedzenie.

Przewodniczący
Komisji Rewizyjnej

Andrzej Golewski

Protokołowała:

/-/ Andżelika Struzikiewicz